

Forslag til Planprogram for Kommuneplan 2010 - 2020/2025

Innhold

1	Bakgrunn og målsettinger for kommuneplanarbeidet.....	s.3
2	Hva er en kommuneplan?.....	s. 3
3	Status gjeldende kommuneplan.....	s. 5
4	Hovedutfordringer og behov for utredninger.....	s. 6
4.1	Samfunnsdelen.....	s. 6
	Kulturkommunen Bjugn	
	Helse og livskvalitet	
	Kompetanse, arbeidskraft og omdømme	
	Næringsutvikling	
	Befolknings- og stedsutvikling	
	Arealforvaltning - vern og bruk av natur- og kulturmiljøer	
	Energi og klima	
	Strukturendringer	
4.2	Arealdelen.....	s. 11
5	Behov for utredninger og analyser.....	s. 11
6	Konsekvensutredninger.....	s. 14
7	Organisering, plangrunnlag og prosess.....	s. 14
8	Informasjon, kommunikasjon og medvirkning.....	s. 16
9	Planens form og omfang.....	s. 19
10	Framdrift.....	s. 19

1 Bakgrunn og målsettinger for kommuneplanarbeidet

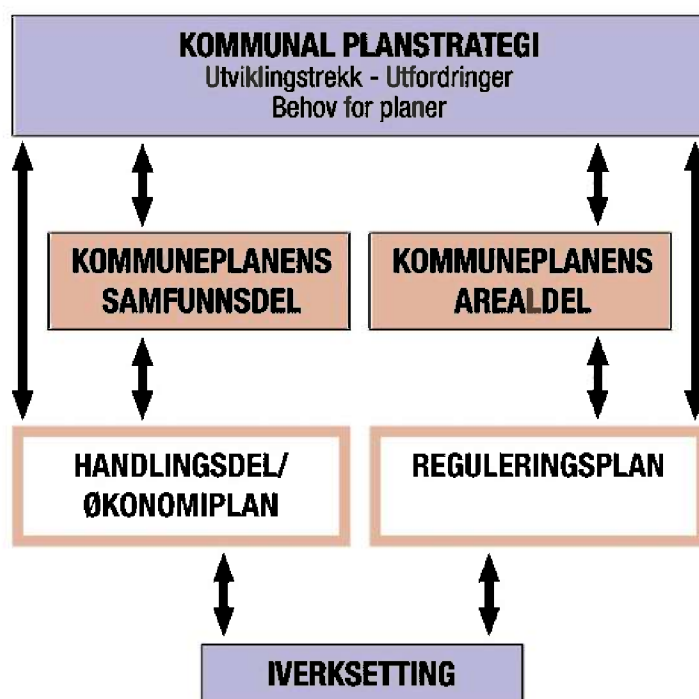
Kommuneplanen er Bjugn kommunes overordnede plan for utvikling av Bjugn-samfunnet og kommuneorganisasjonen. I kommuneplanen synliggjøres sentrale utfordringer for samfunnet. Her uttrykkes visjoner og målsettinger som gjenspeiles i valgene av sentrale satsningsområder. Visjonene og målsettingene er retningsgivende for sektorenes planlegging, og for utformingen av arealplan og delplaner for ulike temaer og geografiske områder. Kommuneplanen er altså et styringsredskap som skal skissere ønsket retning for Bjugn-samfunnet, og som forplanter seg i konkrete planer og praktisk gjennomføring.

Bjugn kommunestyre vedtok planstrategien 15.06.2010. Den er første steg i kommuneplanarbeidet, og angir overordnede temaer, retning og strategier for utformingen av ny kommuneplan. Planprogrammet er neste steg i prosessen, det beskriver *hvordan* man ønsker å gjennomføre kommuneplanarbeidet. Det skal gjøre rede for formål med planarbeidet, planprosessen, opplegg for medvirkning og utredningsbehovene. Planprogrammet har som hensikt å klargjøre og informere bredt om selve planprosessen, slik at alle som måtte ha interesse i planarbeidet og følgene av dette, får mulighetene til å delta i prosessen på en åpen og demokratisk måte.

2 Hva er en kommuneplan?

En kommuneplan inneholder langsiktige og overordnede målsettinger og retningslinjer for kommunens utvikling, og planer for gjennomføring av dem. Kommuneplanen er en samlet plan for kommunens utvikling. Den består av hoveddokumentene samfunnsdel med handlingsdel og arealdel. I tillegg kan den inneholde kommunedelplaner for bestemte områder, temaer eller virksomhetsområder.

Kommuneplanens hovedelementer

Lovgrunnlaget for kommuneplanarbeidet er endret gjennom nye lovbestemmelser i Plan- og bygningsloven fra 01.07.2009. Kravet til kommuneplanens form, innhold og behandling er vesentlig endret. Dette krever endringer i planopplegg og utforming. Tidligere var hoveddokumentene strategidokumentet, arealdelen og handlingsprogrammet. De tilsvarende dokumentene i dag heter samfunnsdel, arealdel og handlingsdel.

TIDLIGERE	NÅ
<p>Kommuneplanens hoveddokumenter: Strategidokument Arealdel Handlingsprogram</p> <p>Støttedokumenter ikke et lovpålagt krav</p>	<p>Kommuneplanens hoveddokumenter: Samfunnsdel Arealdel Handlingsdel</p> <p>Støttedokumenter: Planstrategi Planprogram Planbeskrivelse Konsekvensutredning Risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS)</p>

Kommuneplanens samfunnsdel; skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet, og kommunen som organisasjon. Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Samfunnsdelen inkluderer en **handlingsdel**, som angir hvordan kommunedelplaner for temaer eller virksomhetsområder skal følges opp de nærmeste 4 år.

Kommuneplanens arealdel; er en arealplan for hele kommunen som viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Det kan utarbeides arealplaner for deler av kommunens område. Arealdelen skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene.

I det nye lovverket er kommunene også pålagt å utforme ulike støttedokumenter:

Planstrategien; bør omfatte en drøfting av strategiske valg knyttet til samfunnsutviklingen i kommunen. Kommunestyret skal senest innen ett år etter konstituering utforme og vedta kommunal planstrategi, og vurdere behovet for revidering eller videreføring av gjeldende kommuneplan.

Planprogrammet; varsler oppstart av kommuneplanarbeid i henhold til de strategiske valgene i planstrategien. Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger.

Planforslag; er det utarbeidede forslaget til kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.

Planbeskrivelse; er en beskrivelse av det utarbeidede forslaget til kommuneplan. Planbeskrivelsen skal beskrive kommuneplanens formål, hovedinnhold og virkninger, samt planens forhold til gjeldende rammer og retningslinjer.

Konsekvensutredning; i planbeskrivelsen skal det gis en særskilt vurdering og beskrivelse - konsekvensutredning - av planens virkning for miljø og samfunn.

Risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS); er en risiko- og sårbarhetsanalyse av utbyggingsplaner i planområdet. Analysen skal vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for utbyggingsformålet og eventuelt endringer i slike på grunn av planlagt utbygging. Områder med fare, risiko eller sårbarhet avmerkes i planen som hensynssoner. Det utformes bestemmelser som er nødvendige for å avverge skade og tap.

3 Status gjeldende kommuneplan

Gjeldende kommuneplan er fra 2005. Den består av en langsiktig del med visjoner og målsettinger (strategidokumentet "Kommuneplan for Bjugn 2005-2015"), en arealdel bestående av en hovedplan for hele kommunen samt 6 delplaner for kommunesenteret og grendesentra. I 2007 ble det også vedtatt en delplan for Lysøya. I tillegg har en del fagplaner blitt utarbeidet som kommunedelplaner.

Kommuneplanrevisjonen 2010 skal omfatte kommuneplanens samfunnsdel og arealdel. Handlingsdelen er planlagt utarbeidet samtidig med økonomiplanen, og økonomidelen integreres i handlingsdelen. Det skal utarbeides en planbeskrivelse med konsekvensutredninger av planens virkninger for miljø og samfunn.

I gjeldende kommuneplan for Bjugn 2005-2015 er visjonen:

"Bjugn er en kulturkommune med kreativ utvikling og vekst"

Helse framheves i gjeldende plan. Det legges vekt på det helsefremmende framfor det å reparere helseskader. Kulturminner og kulturlandskap skal bevares og aktiviseres som bidrag til en bærekraftig utvikling. Dette er sentrale ressurser som skal brukes aktivt til kunnskapsformidling, allmenndannelse, trivsel, helsetiltak og næringsutvikling.

Flere kommunale oppgaver er løst gjennom regional-, interkommunal eller spesiell kommunal forvaltning. Sentrale myndigheters arbeid med avklaring av organisering og arbeidsfordeling innen offentlig sektor er noe endret. Det foregår for tiden en diskusjon på alle nivåer om ansvars- og arbeidsfordeling innen offentlig sektor.

Bjugn ligger sentralt til på vestkysten av Fosen-halvøya. Bjugn kommune bør ut fra størrelse, infrastruktur og beliggenhet kunne spille en vesentlig rolle i utformingen av framtidens kommunestruktur på Fosen.

4 Hovedutfordringer og behov for utredninger

4.1 Samfunnsdelen

Samfunnsdelen bør revideres for hele temaspekteret og integrere vedtatte sektorplaner i seg. Det skal særlig legges vekt på de tema som den kommunale planstrategien vektlegger.

Kulturkommunen Bjugn

Bjugn har et rikt kulturliv, med stort frivillig engasjement og et mangfold av organisasjoner. Kommunen har satset aktivt på kultur i siste planperiode. Det er bygd opp en infrastruktur for kultur og idrett som få andre kommuner kan vise til. Samtidig har det vært satset på å bygge opp gode aktivitetstilbud innen idrett og kultur. Gjennom Bjugn kulturhus har man fått en arena der man kan oppleve noe av det beste tilbudet av artister og scenekunst nasjonen kan by på.

Innenfor idrett er det bygd opp solid arrangementskompetanse, og på få år er det arrangert en rekke nasjonale og internasjonale skøytemesterskap. Kultursatsingen i Bjugn har bidratt til å styrke kommunens omdømme, og har blitt kåret til årets trønderske idrettskommune og årets barne- og ungdomskommune.

Infrastruktur

Utbyggingen som har skjedd i Bjugn i løpet av de siste 10 årene vil utvilsomt skape forventninger om videre utvikling. Innen skøytesport ser man i dag en klar tendens til at skøyter blir en innendørs idrett i oppvarmede haller. Dette vil få konsekvenser for hvordan man ser for seg utviklingen av FosenHallen, særlig hvis man har ambisjoner om å være en arena for større mesterskap og ha en landslinje for skøytesport ved Fosen Videregående Skole.

Det er behov for en utendørs kunstgressbane i Bjugn, og man må se på hvordan og hvor denne må bygges. Videre er det også startet en prosess rundt etablering av et motorsportsenter ved Tjønntua.

Tilbud/aktiviteter

En viktig oppgave i kommende planperiode blir å kvalitetssikre og å skape nye og bedre tilbud og aktiviteter i idretts- og kulturbyggene. Målet må være å få flere i aktivitet og til å benytte tilbudene. Vi har et fantastisk kulturskoletilbud som må få utvikle seg i takt med samfunnet ellers. Kulturkommunen Bjugn er opptatt av at kultur gir helse, og i et folkehelseperspektiv vil det være meget spennende å se på hvordan vi kan bidra til å øke befolkningens fysiske aktivitetsnivå for dermed å forebygge framtidige helseplager. Det ligger også svært godt til rette for friluftsliv i Bjugn.

Kultur er ikke en lovpålagt oppgave, og er derfor under stadig angrep. Kommunens visjon om å være en kulturkommune forutsetter at samfunnet viderefører en aktiv satsning innenfor kulturlivet.

Helse og livskvalitet

Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (HUNT) har nettopp kommet med en ny rapport som viser at trivsel har større betydning enn tidligere antatt hva gjelder opplevelse av god helse. Til tross for et rikt kulturliv og stort frivillig engasjement i Bjugn topper kommunen likevel

sykefraværstatistikkene. Kan dette ha en sammenheng med trivsel, eller er det andre faktorer som forårsaker sykefraværet?

Å styrke helsefremmende aktiviteter er en målsetting for Bjugn kommune. Det er forventet en økning i helseproblemer som følge av livsstil. Den teknologiske utviklingen har bidratt til kommunikasjon uten fysiske forflytninger, passiv underholdning og tilrettelegging i hverdagen. Det er fare for at forskjellene mellom de som evner å ta vare på helsa si gjennom kosthold, trening og selektering av stimuli, og de som ikke makter dette øker. Videre kan denne utviklingen gi økte forskjeller på økonomiske muligheter, fysisk/ psykisk helse og sosial "vellykkethet". Barn og unge er spesielt utsatt i denne sammenheng. Dette kan føre til helseproblemer som overvekt, diabetes, muskel- og skjelettlidelser og psykososiale problemer. Det knyttes usikkerhet til hvilke langsiktige konsekvenser denne utviklingen vil medføre, for spesialistkompetanse og samordning er framtreddende.

Innenfor omsorgstjenestene er utfordringene som i landet forøvrig. Vi står om få år overfor en populasjon som vil etterspørre kommunale helse- og omsorgstjenester i mye større grad enn vi før har opplevd. Samtidig vil tilgangen på arbeidskraft og kvalifisert arbeidskraft reduseres tilsvarende. Det kreves altså nye tilnærminger til hvordan kommunen skal løse "morgendagens omsorgsutfordringer". Bjugn kommune har beskrevet utfordringer og strategier for å løse disse i planen "Fra sykehjemspasient til bombolimfer". I tillegg deltar vi nå i arbeidet med å utarbeide en regional omsorgsplan på Fosen.

Samhandlingsreformen er lansert som den største reformen i nyere tid i Norge. Vi snakker om en helsereform som vil føre til at kommunehelsetjenesten skal ta over deler av de oppgaver som frem til nå har ligget hos spesialisthelsetjenesten. I skrivende stund ser kommunene bare konturene av hvor omfattende ansvaret og oppgavene blir. Bjugn kommune er med i et regionalt samarbeid gjennom Fosen distriktsmedisinske senter IKS for å løse noen av reformens utfordringer.

Helsereformen fordrer en mye sterkere og forpliktete kommunikasjon mellom behandlingsnivåene i helsevesenet (eks: kommune og sykehus) og mellom tjenestene internt i kommunen (eks: lege og sykehjem). Pr i dag har man ikke trygge digitale kommunikasjonsmidler som muliggjør nødvendig kommunikasjon. Utfordringer innenfor helsesektoren:

- Vi må vite mer om årsakene til et høyt sykefravær i Bjugn, for på denne måten å kunne sette i gang tiltak for å fremme bedre helse hos yrkesaktive bosatt i kommunen.
- Hvordan skal vi tilrettelegge for at mennesker i større grad enn nå, kan fortsette å bo hjemme?
- På hvilken måte skal vi løse rekrutteringsutfordringene og behovene for kompetanse, gjerne mer spesialisert kompetanse enn hva vi er vant med i dag.
- Når kan vi utnytte og utvikle det regionale samarbeidet, og når er det hensiktsmessig å styrke og utvikle tjenestetilbudet hver for oss.
- Å hvilken måte kan vi etablere en struktur for å ta imot "uferdige" pasienter?
- Hvordan skal man prioritere og få til for å få en trygg kommunikasjonsplattform for samhandling i helsevesenet

Kompetanse, arbeidskraft og omdømme

Behovene og ansvaret for å inneha spesialkompetanse innenfor ulike tjenesteområder i kommunene er økende. Stor konkurranse og etterspørsel etter kompetanse på arbeidsmarkedet utgjør en utfordring for en liten kommune som Bjugn. Hvordan rekruttere kompetanse til kommuneorganisasjonen og næringslivet?

Omdømme, identitet og arbeidsgiverpolitikk er grunnleggende for å kunne framstå som en attraktiv kommune å bo og arbeide i. Bjugn kommune har som målsetting å "være blant de fremste kommunene i omdømmesammenheng innenfor kulturbegrepet". Hvordan bli en mer attraktiv kommune, både på arbeidsmarkedet, for potensielle tilflyttere, næringsliv og turister?

Næringsutvikling

I de siste årene har den økonomiske situasjonen på enkeltbrukene innenfor landbruket blitt mer alvorlige. Mange har av den grunn, og på grunn av dårlig rekruttering, unnlatt å fornye driftsapparatet. Dette har medført en "langsom død" for mange gårdsbruk. Andre har satsset og investert i moderne og kostbart utstyr, gjerne i fellesskap med andre bønder. Flere av disse sliter tungt på grunn av store kapitalutgifter. Mange gårdbrukere har også arbeid utenfor gården. Det synes som om landbruket er kommet inn i en "skjebnetid" - et hamskifte.

Bjugn har et utviklingspotensial knyttet til det å legge til rette for nyetableringer og mer mangfold innenfor næringslivet. Kommunen ligger godt til rette for utvikling innen både havbruksnæringen og landbruk. Innenfor landbruk er det utviklingsmuligheter knyttet til f.eks. gårdsmat, turisme, hyttefelt, grønn omsorg og samdrift. Havbruksnæringen byr på muligheter innenfor oppdrett, fangst, foredling, havbruksrelatert næringsutvikling, teknologiutvikling og FOU-virksomhet, samt undervisningsformål knyttet til havbruksnæringen.

Det er ønskelig å videreutvikle teknologi- og FOU samarbeid, spesielt opp mot teknologihovedstaden Trondheim. Utvikling på Valsneset og Gullvika er eksempler på dette, med testsenteret for vindkraft (ViVa AS) og havbruksteknologisenteret (ACE AS).

Befolknings- og stedsutvikling

Folketallet i Bjugn har i løpet av 2010 økt med 22 personer. De eldstes andel av befolkningen er økende.

Det er knyttet store usikkerhetsmomenter til befolkningsutviklingen i Bjugn kommende år, med bakgrunn i utviklingen på Ørland hovedflystasjon. Forsvaret vil dessuten ha behov for øvingsområder og liknende i Bjugn kommune. Utfordringene ligger i det store antallet ansatte

som kan bli endret, og som har betydelig innvirkning på behovet for boligtomter og kommunal infrastruktur. Stedsutvikling i Botngård vil blant annet være sentral i å løse disse utfordringene.

Det finnes mye engasjement for lokalsamfunnene rundt om i kommunens tettsteder og bygder. Dette kan bidra til å skape utvikling og trivsel, og gi mer robuste småsamfunn. I arbeidet med kommuneplanrevisjon vil det være en fordel å bygge videre på slikt engasjement.

Botngård og Lysøysundet vil bli spesielt prioritert i forhold til tettstedsutvikling. Pågående utviklingsarbeid- og planer vil danne utgangspunkt for dette arbeidet. Forøvrig krever det sårbare naturmiljøet og øysamfunnet på Tarva særlig oppmerksomhet.

Tarva

Tarva er en unik del av Bjugns natur- og kulturmiljø. Øygruppen består fortrinnsvis av kystlynghei. Slike landskap er i sterk tilbakegang, og Tarva er det best bevarte sammenhengende kystlyngheiområdet i landet. Tarva ble i 2010 utpekt som særlig viktig kulturlandskap på nasjonal basis. Tarva er derved ett av totalt 21 områder i landet med denne status. Gårdbrukerne på Tarva ble også tildelt landbrukets kulturlandskapspris i Sør-Trøndelag for 2010.

Det er også svært mange krigsminner på øya, og Ørland hovedflystasjon har skytefelt der. For å ivareta natur- og kulturkvalitetene på Tarva er det avgjørende å opprettholde den faste bosettinga. På Husøya er det nå kun igjen 11 helårs fastboende. De fastboende pleier landskapet bl.a. gjennom husdyrhold og følger med hva som foregår av aktiviteter, hendelser og utvikling. Tarvasamfunnet står overfor svært store utfordringer kommende år, med hensyn til befolkningsutvikling og det unike og sårbare kystmiljøet som preger øygruppen.

Hovedutfordringer er å:

- få etablert tilførsel av rent vann fra fastlandet
- øke antallet fergeavganger mellom Tarva og fastlandet
- bli kvitt forekomstene av sitkagran som sprer seg på Husøya
- ivareta og gjøre nytte av kultur- og naturressursene
- etablere nye næringsgrunnlag, for eksempel havbruksnæring
- sikre tilstrekkelig bredbåndsdekning

I tillegg kommer enkeltinnspill og planinnspill som må finne sin avklaring gjennom kommuneplanprosessen.

Arealforvaltning - vern og bruk av natur- og kulturmiljøer

Befolkningsutvikling knyttet til utviklinga ved Ørland hovedflystasjon, havbruk, fornybar energi, Storheia og fritidsbebyggelse utgjør store utfordringer i forhold til vern og bruk av arealer. Det er derfor viktig med samordning, sambruk og samlokalisering.

Eksempler på store og viktige forvaltninger i planperioden:

- Hvis Storheia vindpark blir fullt utbygd slik konsesjonen er omsøkt, vil den legge beslag på 17 km² og få inntil 25 - 38 vindmøller avhengig av vindmøllenes størrelse. Ved siden av det store arealbeslaget dette vil medføre vil det også påvirke naturmiljøet, friluftslivet og synsinntrykket.
- Strandsone: gjennom strandsoneforvaltningsprosjektet sammen med Åfjord kommune i 2009 har kommunen skapt et faktagrunnlag og lagt føringer for framtidig forvaltning og tiltak. Det pågående strandsoneprosjektet "Interkommunal kystsoneplan for Sør-Trøndelag" i regi av *Kysten er klar* danner et annet viktig grunnlag for framtidig forvaltning. Denne planen har som hensikt å klargjøre mål og strategier for verdiskaping og utvikling langs kysten. Videre skal den gi grunnlag for langsiktig og bærekraftig forvaltning av ressursene, stimulere til samarbeid og utvikle felles politiske retningslinjer om arealbruk, forvaltning og verdiskaping.
- Forvaltning av kystlyngheia på Tarva.
- Innføring av vanddirektivet.

Energi og klima

Gjennom vedtatt Energi- og klimaplan fra 2009 har kommunen skapt et faktagrunnlag og lagt føringer for framtidig forvaltning og tiltak. Hovedmålene er å redusere klimagassutslipp, redusere vekst i energiforbruk, iverksette flere enøktiltak, redusere energibruk i kommunale bygg og næringsbygg samt øke anvendelsen av vannbåren varme.

Strukturendringer

Barnehagene i Bjugn er preget av en slitt bygningsmasse. Det vil være aktuelt å vurdere strukturene innenfor både barnehage-, oppvekst- og kirkesektoren.

4.2 Arealdelen

Arealdelen skal også revideres for alle tema og delplaner. En årsak til dette er endrede faglige krav til innhold og framstilling av planen. Elles skal del særlig legges vekt på følgende tema:

- Følger av endringer ved Ørland hovedflystasjon
- Storheia vindpark
- Utviklingen av Valsneset og Gullvika som følge av de etableringer og tiltak som er under utvikling her
- Bedre og mer differensiert forvaltning i strandsonen
- Forvaltning av landbruk- og sjøarealene
- Stedsutvikling i Botngård og Lysøysund

5 Behov for utredninger og analyser

Det finnes svært mye tilgjengelig informasjon om forholdene i Bjugn kommune, både hos kommunen selv og hos andre. Ut over dette vil det også være behov for skaffe til veie ny kunnskap eller nye sammenstillinger og analyser av kjent kunnskap for å gi et bedre beslutningsgrunnlag. Utredninger vil bli gjennomført i den grad det er nødvendig for å få svar på problemstillinger som er vektlagt i planarbeidet. Det må forventes at behovet for utredninger vil bli nærmere fastsatt og justert i løpet av planarbeidet.

Aktuelle utredninger og analyser

Kulturminner som ressurs

Bjugn kommune har et unikt utvalg av kulturminner, der man kan finne sikre spor etter bosettinger helt fra etter isen trakk seg tilbake for ca. 10 - 15.000 år siden. Det finnes også en mengde spor etter mennesker fra alle tidsaldere, og gjennom kommuneplanen bør det gjøres rede for hvordan Bjugn kommune skal forholde seg til kulturminnebevaring og aktiv bruk av kulturminner for å styrke kommunens identitet og omdømme.

Kulturbaserte næringer

Bjugn kommune har utviklingspotensialer innenfor nye kulturbaserte næringer (reiseliv, skøyter, natur, mat, kunst og kultur). Slik utvikling bør spesielt rettes mot den infrastruktur og de aktivitetene/tilbudene som er etablert. Kommunen har særlige forutsetninger for nye etableringer gjennom en kobling mellom kultur, kompetanse- og næringsutvikling, og det må arbeides med å tilrettelegge for dette. Her kan det trekkes erfaringer fra Placement prosjektet.

Kompetanseutvikling og behov

Det er behov for å analysere hvilke kompetansebehov som eksisterer innenfor ulike felt i kommunen. Hvordan øke slik kompetanse i Bjugn; gjennom å videreutdanne folk i kommunen eller ved å tiltrekke seg ny arbeidskraft? Kanskje finnes det også uutnyttet kompetanse i kommunen? Hvilke interne og eksterne kompetansemiljøer finnes, og hvordan få til bedre samhandling med dem?

Bosettingsstrategi

I kommuneplanen bør det gjøres rede for hvordan det skal arbeides med å skape god befolkningsutvikling i kommunen. Hvordan skal det satses og arbeides målrettet innenfor dette temaet? Er målsettingen å få nye tilflyttere, eller skal man heller satse på innbyggere som allerede bor i Bjugn? Hvem er aktuelle målgrupper, og hvilke tiltak bør iverksettes? Hvordan få kontakt og kommunisere med ulike målgrupper? Hvilke behov har målgruppene? Hvilken betydning har lokalt/regionalt arbeidsmarked for bosetting, og hvordan jobbe med bosetting/ jobbmuligheter?

Tarva

Kommende planperiode er svært viktig for framtida på Tarva. Framtidig bosetting er avgjørende for å kunne forvalte øygruppas natur- og kulturressurser. Det bør lages en strategi for hvordan øysamfunnet fortsatt skal kunne bestå.

Folkehelse

Bjugn må bli langt tydeligere på hvordan det skal arbeides med å styrke aktivitetsnivået hos de som faller utenfor de gode tilbudene som allerede eksisterer. Det bør gjøres rede for - og settes klare målsettinger - i forhold til felles og enkelte enheters ansvar for å legge til rette for helsefremmende aktiviteter. Disse problemstillingene må belyses gjennom tverrfaglig tenkning.

Utredninger og analyser knyttet til kommuneplanens arealdel

Utviklingen av Ørland hovedflystasjon

Det er naturlig at vi får vesentlige innspill fra Forsvaret på dette temaet for å kunne bedømme omfanget og konsekvensene av Forsvarets behov. Det kan være aktuelt at Forsvaret selv gjennomfører en formell konsekvensutredning om dette.

Boligarealer i Botngård, Ervika og Eide-Høybakken må sikres, men dette vil inngå i egen utredning om boliger.

Behov og utvikling av næringsarealer

Det vil være aktuelt med en utredning for næringsarealutvikling.

Behov og utvikling av boligbebyggelse

Dette må utredes med særlig vekt på Botngård og områdene i Ervika og Eide-Høybakken p.g.a. de spesielle behovene som er og vil komme her.

Behov og utvikling av fritidsbebyggelse

Dette må utredes med særlig vekt på det faktiske behovet en har for nye områder for slik bebyggelse sett i forhold til den kapasiteten som allerede er etablert gjennom godkjente planer.

Utvikling i Botngård

Boligbygging særlig ved Seter/Seterstranden, Øst for Prestdalsveien, Mebostad Øst. Næringsarealer, offentlige arealer, friområder/idrettsanlegg.

Forvaltning av strandsonen

Må utredes med hensyn til etablering av hensiktsmessig arealforvaltning ut fra lovens krav og muligheter. Etablering av byggeområder og tiltak for landbruk vil inngå her.

Hensyn til særlig viktige områder med tanke på er styrket vern.

Havbruk

En utredning er naturlig knyttet til strukturelle endringer innen næringen som krever nytenking for å finne plass for nye lokaliseringer av anlegg. Viktig næring for Bjugn også knyttet til landanlegg av forskjellige slag. Kommunen har fortrinn p.g.a. god tilgang på godt og tilstrekkelig ferskvann.

Utviklingen på Valsneset og etableringer i sjø er viktig kompetansemessig og sysselsettingsmessig.

Kystsoneplan/havneplan

Dette kan muligens samordnes med strandsoneforvaltningstemaet. En må skule til at kommunen allerede har foretatt en omfattende registrering av eksisterende og planlagte havner. Dette vil danne grunnlag for egen plan og for innspill til den interkommunale planen. Hva som ellers vil inngå i kystsoneplanen er foreløpig uklart.

Landbruk

Felles landbruksplan for Ørland/Bjugn er under utarbeidelse og vil inngå som delplan i kommuneplanen. En hovedplan for skogsveier er også under utarbeidelse.

Sjøfiskeinteresser

Her kan det bli en utredning i nært samarbeid med Fiskeridirektoratet og fiskarlaget for å kvalitetssikre kartlegging og viktighetsgrad. Avveining av sjøfiskeinteressene må avklares bedre blant annet av hensyn til havbruk.

Vanndirektivet/forvaltning av vannressurser

Naturlig med en utredning på dette temaet.

6 Konsekvensutredninger

Konsekvensutredninger skal særskilt vurdere og beskrive planens virkninger for miljø og samfunn. Det skal legges vekt på de erfaringer kommunen har med utvikling og påvirkning, med bakgrunn i de planer som har vært gjeldende så langt. Forhold som vil bli vesentlig endret fra tidligere planer i tema, innhold og omfang vil bli særlig vurdert.

7 Organisering, plangrunnlag og prosess

Å utarbeide en kommuneplan avhenger av både nasjonale, regionale så vel som kommunale rammer. De ulike forvaltningsnivå og planredskaper skal spille sammen i en helhet.

De to hoveddelene av kommuneplanen behandles i to forskjellige organiseringer. Samfunnsdelen behandles med Formannskapet som styringsgruppe og en prosjektgruppe ledet av Rådmannen. Arealdelen har Hovedutvalget for anlegg, drift og arealbruk som styringsgruppe, og en prosjektgruppe ledet av plansjefen.

Det kunnskapsmessige grunnlaget baseres på føringer i en rekke kommunale, regionale og nasjonale dokumenter. Men også innspill undervegs danner et kunnskapsgrunnlag, fra offentlige organer og gjennom medvirkningsprosesser.

KOMMUNEPLAN - ORGANISERING, PLANGRUNNLAG OG PROSESS

KOMMUNEPLAN - ORGANISERING	
Kommunestyret er oppdragsgiver og vedtaksmyndighet	
SAMFUNNSDEL	AREALDEL
Delegert til styringsgruppe	Delegert til styringsgruppe
Formannskap	Hovedutvalg for anlegg, drift og arealbruk
Delegert til prosjektgruppe	Delegert til prosjektgruppe
Tor Langvold (prosjektleder), Siv Iren Andersson, Kjetil By Rise, Lisa Ekmann (og representanter for kultur og kommunelege ved behov)	Bjørnar Groven (prosjektleder), enhet for arealbruk (representanter fra landbruk og kommunelege)

PLANGRUNNLAG
Informasjons- og innspillsinnhenting, gjeldende planer, arbeidsgrupper og medvirkningsprosesser
NASJONALE FØRINGER
Lovverk, stortingsmeldinger, Kommunebildet, nasjonale forventninger, statlige planretningslinjer
REGIONALE FØRINGER
Fylkesplan/ regionale planer, Kysten er klar, Gode sammen, Fosen Regionråd, interkommunale avtaler
KOMMUNALE FØRINGER
Strategidokumentet, kommunale planer, statistikk, Kostra. Innspill fra brukere, innbyggere, enheter, frivillige organisasjoner og næringsliv

PROSESS

1. *Visjoner og overordnede målsettinger* for ulike områder og temaer utarbeides. Disse danner grunnlag for utredninger, planer, prioriteringer, omfang, samhandling og kvalitetsutvikling i kommunen og kommuneorganisasjonen.

2. *Innspill* fra aktuelle enheter og instanser, lokale, regionale og nasjonale.

3. Hvordan skape *medvirkning* lokalt? Metoder ut fra geografisk lokalisering, temaer, konkrete problemstillinger, eller søkeprosesser fram mot ikke forhåndsdefinerte problemer og mål:

- grendemøter
- arbeidsgrupper
- ekspertgrupper
- refleksjonsgrupper
- sosiale medier
- kafédialog
- idemyldring
- ideverksted

4. Innspillene og tilbakemeldingene:

- er del av plangrunnlaget for kommuneplanarbeidet. De kan få konsekvenser for kommuneplanens visjoner og målsettinger, og for dens endelige innhold og utforming.

- kan påvirke hvilke tiltak som igangsettes i kommunen, og hvordan de iverksettes i praksis.

8 Informasjon, kommunikasjon og medvirkning

Bjugn kommune vil legge til rette for bred medvirkning i kommuneplanarbeidet. Dette er også en plikt kommunen har i tråd med lovverket i Plan- og bygningsloven. Medvirkning er ikke det samme som medbestemmelse, men gir enkeltmennesker mulighet til innflytelse i beslutningsprosessene. Det er så politikerne som må ta de avgjørende bestemmelser når disse skal fattes.

Informasjon og kommunikasjon

Det legges ut problemstillinger på kommunens hjemmeside og på Bjugns nettside på Facebook. Her får innbyggerne tilgang til informasjon, innsikt i kommuneplanarbeidet og prosessene, og får mulighet til å diskutere og komme med ideer, kunnskap og løsninger.

I høringsperiodene legges planforslagene ut til offentlig høring i ulike medier, og enhver inviteres til å komme med innspill.

Medvirkning

Det er et særlig ansvar å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Andre grupper som er spesielt aktuelle for medvirkningsprosesser er for eksempel eldre, næringsliv, utflyttede "bjugninger i eksil" og fritidsbjugninger. Grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, skal sikres gode muligheter for medvirkning på andre måter.

I kommuneplanarbeidet vil det bli lagt spesielt til rette for å sikre barn og unge medvirkning. Det er aktuelt å knytte kommuneplanarbeidet til enkeltfag som samfunnsfag. Andre metoder kan for eksempel være innhenting av uttalelser fra elevråd/ klasseråd og befaring med barn og ungdom. Kommunen forplikter seg til å lytte til innspillene og til vurdere dem i kommuneplanarbeidet på lik linje med andre innspill. Det vil bli vektlagt at barn og unges innspill skal få konkrete konsekvenser gjennom planarbeidet.

Oversiktlige og forutsigbare planprosesser gir bedre medvirkningsmuligheter. Medvirkning bidrar til å skape åpenhet omkring - og innsikt i- kommunal samfunnsplanlegging. Dette er i neste omgang et viktig fundament for å styrke politisk engasjement og lokaldemokratiet. Gjennom gode prosesser bidrar medvirkning til at man finner de beste løsningene. Medvirkning kan skape legitimitet og oppslutning om både løsningene og prosessen.

Det finnes flere former for medvirkning, og det vil være naturlig å fremme både brede åpne prosesser, og å sette ned ekspertgrupper som jobber med helt konkrete og kjente problemstillinger. Arbeidsgrupper og refleksjonsgrupper kan bestå av mennesker med alle typer bakgrunn, og som har interesse og engasjement for de aktuelle temaer. Gode medvirkningsprosesser bidrar til at:

- det bygges generell kompetanse blant deltakerne
- det bygges allianser og forståelse mellom deltakerne
- man får fram og utvikler ny kunnskap og mening hos deltakerne
- felles avhengigheter synliggjøres

Åpne møter

Møter som er åpne for alle, for eksempel kafedialog, idemyldring og ideverksted. Åpne møter skal i hovedsak være utgangspunktet for medvirkningsprosesser innenfor ulike tema. Her vil alle med interesse for temaet ha mulighet til å delta, og man kan etter hvert som man ser behovene sette ned refleksjonsgrupper, arbeidsgrupper og ekspertgrupper til å arbeide videre med temaet.

Meningsfylt og reel dialog: Refleksjonsgrupper

Deltakere som i utgangspunktet har samme agenda, nemlig de problemstillingene som ble vedtatt i planstrategien.

Utrede: Arbeidsgrupper

Når et eller flere tema må utredes kan prosjektgruppene sette ned arbeidsgrupper som gjør denne jobben.

Spesifikk kunnskap: Ekspertgrupper

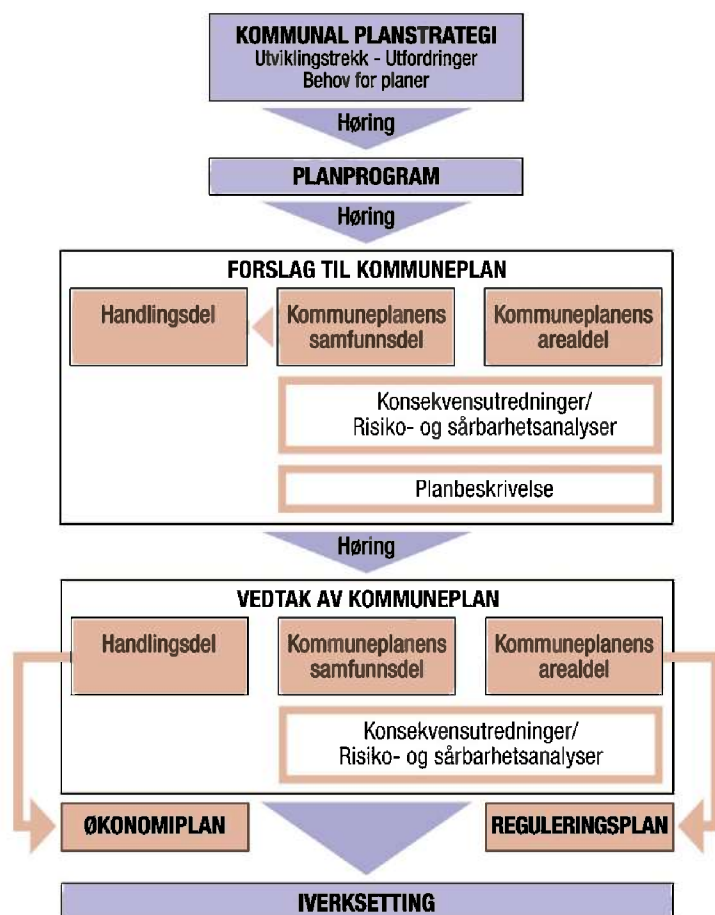
Det settes ned ekspertgrupper på de områdene det er nødvendig. Disse oppnevnes av prosjektgruppene ved behov.

Det må settes av midler til å avholde møter jevnlig for de ulike gruppene, der kommunen bidrar med mat, drikke og sekretær/møteledelse.

Kommunikasjonen og medvirkningen som skjer gjennom disse gruppene eller via internett skal ikke erstatte de lovpålagte høringsprosessene.

De mest utpregede medvirkningsprosessene vil foregå høsten 2011 til over nyttår.

Høringsperioder i kommuneplanarbeidet

Forslag til planprogram høres hos aktuelle statlige myndigheter, regional myndighet og nabokommuner gjennom direkte henvendelser. Lokale organisasjoner, kommunale myndigheter og lokalbefolkning høres via informasjon/ kommunikasjon på internett, direkte henvendelser og artikler i pressen.

Samtidig med at forslaget til planprogram legges ut til høring varsles *oppstart av planarbeidet* til statlige organer, regional myndighet og nabokommuner ved direkte henvendelser. Lokale organisasjoner, kommunale myndigheter og lokalbefolkning varsles via informasjon på internett, direkte henvendelser og artikler i pressen.

Innspill til planen innhentes gjennom direkte henvendelser til aktuelle statlige myndigheter, regional myndighet og nabokommuner. Det vil også bli innhentet innspill via informasjon på internett, direkte henvendelser og møter for lokale organisasjoner, samt møter med lokalbefolkningen.

Utarbeidet planforslag skal høres hos aktuelle statlige myndigheter, regional myndighet og nabokommuner gjennom direkte henvendelser og møter. Planforslaget høres hos kommunale myndigheter, lokale organisasjoner og lokalbefolkningen via informasjon på internett, direkte henvendelser, lokale og/eller tematiske møter og artikler i pressen.

9 Planens form og omfang

Vedtatte tematiske kommunedelplaner og andre fagplaner hensyntas og konklusjonene fra disse innarbeides i kommuneplanen. Kommuneplanen søkes utformet med signaler på hvilke faglige kommunedelplaner som bør prioriteres for å følge opp kommuneplanens intensjon.

Det skal legges vekt på at planen ikke blir for volumiøs og at stoffet og konklusjonene framstår oversiktlige og forståelige. Planen skal være tydelig på forhold som bygger på entydige og klare forutsetninger, men være fleksibel på forhold som ikke er klarlagt med samme presisjonsnivå og faglig fundamentering.

10 Framdrift

FRAMDRIFTSPLAN KOMMUNEPLAN																					
TILTAK	2011 MÅNED												2012 MÅNED								
	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep
Planstrategi - vedtatt 15.06.2010																					
Kunngjøring av planoppstart og forslag til planprogram			25.																		
Høringsperiode for planprogram (6 uker)				Høringsfrist: 10.																	
Planinnspill				Høringsfrist: 10.																	
Vedtak av planprogram					21.																
Medvirkningsprosesser								25.3.11-30.2.12													
Analyse						25.3.-30.9.															
Utarbeidelse og vedtak av planforslag									30.7.11-30.1.12												
Utarbeidelse av planbeskrivelser										30.8.11-30.1.12											
Utarbeidelse av konsekvensutredninger/ ROS											30.9.11-30.1.12										
Høringsperiode for planforslag, planbeskrivelser og konsekvensutredninger (8 uker)																1.2.-1.4.					
Sluttbehandling og vedtak av plan																	1.4.-30.8.				